

Obowiązek informowania stron, określony w art. 9 k.p.a., nie oznacza konieczności udzielania stronie wszelkich informacji prawnych, w tym o konsekwencjach zaistnienia wszelkich możliwych stanów faktycznych dotyczących jej sytuacji prawnej związanej z prowadzonym postępowaniem (wyrok NSA z dnia 27 kwietnia 2017 r., I OSK 770/16).

Jak wskazano w uzasadnieniu ww. wyroku, organy administracyjne nie mogą zastąpić profesjonalnego pełnomocnika, a więc kompleksowo informować stron o wszelkich aspektach podejmowanych przez nie czynnościach procesowych, ani też podejmować działań za strony. Nie mogą również uprzedzać stron o treści rozstrzygnięcia, po to zwłaszcza aby umożliwić im odpowiednią reakcję.

Obowiązek z art. 9 k.p.a. nie obejmuje udzielania stronom pomocy prawnej ani zastępowania ich w wyborze optymalnego sposobu postępowania. Przy czym w przekonaniu Naczelnego Sądu Administracyjnego nieznanomość prawa w obecnych czasach - realiach życia, zwłaszcza powszechnego dostępu do aktów prawnych, możliwości uzyskania stosownej wiedzy, szczególnie wśród osób prowadzących szeroką działalność w tym zakresie, w kontekście obowiązku czuwania nad nieodniesieniem szkody przez strony z tego powodu, należy aktualnie inaczej oceniać, a więc granice tego obowiązku organów raczej zwężać niż rozszerzać.